

**UCHWAŁA NR 39/V/19
RADY GMINY CIEPŁOWODY
Z DNIA 25 stycznia 2019 ROKU**

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
dla Gminy Ciepłowody

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.¹) oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2018r., poz.1508 z późn. zm.²) Rada Gminy Ciepłowody uchwala, co następuje:

§1

Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2034 dla Gminy Ciepłowody w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Celem uchwały o której mowa w §1 jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka oraz budowa otwartego, nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ciepłowody.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Gminy

Jacek Wolski

¹ Zmiany do tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r., poz. 1432, poz. 1349 oraz poz. 1000.

² Zmiany do tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r., poz. 1358, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2354 i poz. 2529

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 9, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Przedłożony projekt uchwały realizuję w/w przepis.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH**

**NA LATA 2019 - 2034
W GMINIE CIEPŁOWODY**

Ciepłowody 2019

Spis treści	1
I Wprowadzenie	2
1. Podstawa prawna opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciepłowody	3
2. Metodologia	3
II Diagnoza problemów społecznych	4
1. Przedmiot diagnozy	4
1.1. Demografia - charakterystyka Gminy Ciepłowody	4
1.2. Pomoc Społeczna	6
1.3. Niepełnosprawność	8
1.4. Rodziny z problemami opiekuńczo wychowawczymi	11
1.5. Uzależnienia	12
1.6. Przemoc w rodzinie	14
1.7. Starzenie się ludności-problemy osób starszych	15
1.7.1. Usługi opiekuńcze	16
1.7.2. Skierowania do domów pomocy społecznej.....	17
1.8. Bezpieczeństwo	17
1.9. Edukacja	19
1.10. Kultura	20
1.10.1 Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach	20
1.10.2 Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach	21
1.11. Ochrona zdrowia	21
III Analiza SOWT	22
IV Strategia rozwiązywania problemów społecznych	23
V Monitoring strategii	27
VI Podsumowanie	27

I. WPROWADZENIE

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Ciepłowodach jest wymogiem ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz.1508 ze zm.), która w art. 17 ust.1 pkt 1 stanowi, że „Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Ustawa o pomocy społecznej jest solidnym fundamentem polityki społecznej opartym na trzech zasadach:

- po pierwsze, w sposób systematyczny i kompleksowy budowana jest sieć bezpieczeństwa społecznego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, oparta po raz pierwszy w historii polityki społecznej na realnych kształtach utrzymania gospodarstw domowych,
- po drugie, tworzy się spójny system wspierający aktywizację osób bezrobotnych na rynku pracy i na polu pomocy społecznej, tak aby każdemu zagwarantować szansę aktywizacji i godnego życia,
- po trzecie, tworzy się skoordynowany system instytucjonalny, jasno prezentujący odpowiedzialność instytucji rządowych i samorządowych, otwierających jednocześnie przestrzeń dla aktywności obywatelskiej organizacji sektora pozarządowego.

Istotna rola przypada w tym systemie samorządowi lokalnemu a zwłaszcza gminie. Efektywna realizacja zadań pomocy społecznej odbywa się poprzez rzetelną diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działania.

Celem niniejszej Strategii jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych poprzez opracowanie lokalnych programów i możliwości aplikowania do dysponentów środków finansowych.

Bez wątplenia do najbardziej zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego należą rodziny, w których występują następujące zjawiska:

- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych,
- trudności wychowawcze z dziećmi ze środowisk zaniedbanych,
- ofiary patologii życia rodzinnego,
- osoby chore psychicznie,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby długotrwale bierne zawodowo,
- osoby przewlekle chore,
- osoby starsze i samotne,
- osoby samotnie wychowujące dzieci,
- osoby mające problem z uzależnieniem,
- przemoc fizyczna, psychiczna.

Strategia jest ukierunkowana na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą w gminie oraz takimi instytucjami jak: oświata, służba zdrowia, bezpieczeństwo

publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Proponuje ona przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w Gminie Ciepłowody. Cele zawarte w Strategii rozwiązywania problemów społecznych odnoszą się do podstawowych wartości polityki społecznej oraz podstawowych praw człowieka, do których to zaliczamy prawo do godnego życia, prawo do pracy, prawo do zdrowia, prawo do edukacji oraz zabezpieczenia społecznego.

Okres realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciepłowody przyjęto na piętnaście lat tj. od roku 2019 do roku 2034.

1. Podstawa prawna opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ciepłowody

Podstawę prawną do opracowania strategii wynika z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U z 2018 r., poz. 1508 ze zm.), która to nałożyła na gminy opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z ze zm.).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030).
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1828 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działaniu pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 ze zm.).

2. Metodologia

Strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowano przyjmując metodę społeczno - ekspercką. W skład zespołu do spraw opracowania strategii powołani zostali przez Wójta Gminy Ciepłowody :

1. Ewa Trasper - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
2. Robert Sarna - Sekretarz Gminy,
3. Beata Lupa - Dyrektor Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Ciepłowodach,
4. Ewa Bębenek-pedagog w ZSP w Ciepłowodach,
5. Bogumiła Kołkowska-Zawada - Kierownik SP ZOZ w Ciepłowodach,
6. Ewelina Rosa - Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
7. Katarzyna Król- Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach.

Członkowie Zespołu, brali udział w spotkaniach, na których zostały zidentyfikowane problemy społeczne oraz cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach polityki społecznej. Podczas spotkań Zespół uzgodnił, iż strategia powinna opierać się na celach strategicznych, których rozwiązanie ma istotny wpływ na poprawę sytuacji społecznej mieszkańców Gminy Ciepłowody.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Przedmiot diagnozy

Efektywna realizacja zadań pomocy społecznej odbywa się poprzez rzetelną diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działania.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Ciepłowody została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach uzyskane w toku jego bieżącej działalności oraz dane przygotowane przez Referaty Urzędu Gminy w Ciepłowodach, dane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Ciepłowodach, Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ciepłowodach, Gminnego Ośrodka Kultury i Promocji w Ciepłowodach, Biblioteki Publicznej w Ciepłowodach jak również Komendy Powiatowej Policji w Zabkowicach Śląskich.

Przedmiotem diagnozy są problemy różnych grup społecznych o najwyższym stopniu dolegliwości takich jak:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- wielodzietność rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,
- samotne wychowanie dzieci,
- alkoholizm, narkomania,
- przemoc w rodzinie,

które wymagają podejmowania działań w celu przeciwdziałania sytuacjom krytycznym w życiu jednostek i zbiorowości, poprawy ich warunków bytowych oraz wyrównanie różnic socjalnych w wielu obszarach aktywności społecznej.

1.1 Demografia - charakterystyka Gminy Ciepłowody

Gmina Ciepłowody to gmina wiejska, leżąca w powiecie ząbkowickim w południowej części Dolnego Śląska. Pod względem geograficznym leży na Podgórzu Sudeckim w obrębie Wzgórz Dobrzenickich, Niemczańskich, Szklarskich i Lipowych. Obszar gminy to teren najstarszego osadnictwa na Dolnym Śląsku, o czym świadczy duże nagromadzenie stanowisk archeologicznych i cmentarzysk. Gmina Ciepłowody jest gminą rolniczą z uwagi na powierzchnię użytków rolnych, jak i gleby wysokiej i średniej klasy.

Powierzchnia Gminy Ciepłowody wynosi 77 km² w tym:

- użytki rolne 77%,
- użytki leśne 14%.

Gmina Ciepłowody składa się z 17 sołectw : Baldwinowic , Brochocina, Ciepłowód, Cienkowic, Czesławic, Dobrzenic, Jakubowa, Janówki, Kobylej Głowy, Koźmic, Muszkowic, Piotrowic Polskich, Targowicy, Tomic, Wilamowic, Starego Henrykowa, Karczowic.

Ludność Gminy Ciepłowody wynosi 3.068 mieszkańców, w tym mężczyzn 1.515, kobiet 1.553 (dane z grudnia 2017 r.).

Zachodzące zmiany społeczno- gospodarcze negatywnie odbiły się na rolnictwie i jego otoczeniu, co doprowadziło do powstania zjawiska bezrobocia, a w konsekwencji do rosnących patologii społecznych.

Gmina Ciepłowody ma charakter typowo rolniczy, posiada zasoby i walory środowiska naturalnego, czyste powietrze, nieskażone lasy obfitujące w zwierzyńę leśną.

Uwarunkowanie klimatyczne gminy powinno motywować mieszkańców do tworzenia gospodarstw agroturystycznych.

Tabela Nr 1

Liczba urodzeń i zgonów w latach 2015 - 2017

Rok	Urodzenia	Zgony
2017	34	50
2016	35	32
2015	30	25

Źródło: dane z Urzędu Gminy Ciepłowody

W 2017 r. liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń.

Tabela Nr 2

Struktura wieku mieszkańców w latach 2015 - 2017

Rok	0-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65lat i więcej
	K M	K M	K M	K M	K M	K M	K M	K M
2017	231	74	196	237	196	199	111	271
	244	75	243	270	219	224	124	154
2016	233	70	215	243	188	214	98	263
	232	85	246	275	215	236	90	182
2015	225	69	222	248	181	203	96	230
	228	91	251	278	201	239	102	225

Źródło: dane z Urzędu Gminy Ciepłowody

Analizując tabelę nr 2 - strukturę wieku mieszkańców w 2017 r. zauważamy, że w Gminie Ciepłowody najwięcej jest dzieci do 14 roku życia, osób w przedziale wiekowym 30-39 oraz osób starszych po 65- tym roku życia.

Tabela Nr 3

Prognoza ludności - Migracje wewnętrzne (odpływ ludności)

Rok	Ogółem
2017	45
2016	14
2015	29

Źródło: dane z Urzędu Gminy Ciepłowody

Analiza danych statystycznych wykazuje, że liczba osób opuszczających Gminę Ciepłowody jest znaczna. W tendencji lat 2015 – 2017 zauważalnym jest istotny wzrost w roku 2017 r. Opuszczając gminę osoby kierują się głównie przesłankami związanymi z poszukiwaniem pracy w innych miejscowościach, przesiedleniem lub wyjazdem za granicę.

Tabela Nr 4

Migracje wewnętrzne - napływ ludności

Rok	Ogółem
2017	55
2016	39
2015	40

Źródło: dane z Urzędu Gminy Ciepłowody

Liczba osób przybywających i osiedlających się w Gminie Ciepłowody przewyższa liczbę osób opuszczających Gminę.

1.2 Pomoc społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach jest jednostką organizacyjną, budżetową podległą gminie Ciepłowody, działającą na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) oraz statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach ma siedzibę przy Pl. A. Mickiewicza 2, 57 – 211 Ciepłowody. Obszar działań pomocy społecznej to obszar gminy na którą składa się 17 sołectw.

Ustawa o pomocy społecznej określa :

- zadania w zakresie pomocy społecznej,
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania,
- organizację pomocy społecznej.

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonywać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2 ust. 1 cyt. wyżej ustawy).

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej,

współpracując w tym zakresie na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka (art.3 ust 1 cyt. wyżej ustawy).

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej - dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie i uzależnieniami,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Na podstawie danych dotyczących powodów przyznawania pomocy rodzinie można stwierdzić, że największym problemem, który stanowi przyczynę ubiegania się o pomoc socjalną, stanowi ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela Nr 5

Powody przyznania pomocy

Podwód trudnej sytuacji	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
UBÓSTWO	74	67	57
WIELODZIETNOŚĆ	8	2	1
BEZDOMNOŚĆ	3	4	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZY ŃSTWA	8	2	3
BEZROBOCIE	61	53	41
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	62	57	50
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	62	65	64
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH	17	12	10
ALKOHOLIZM	20	25	19
NARKOMANIA	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS

Z przedstawionej tabeli wynika, że główną przyczyną ubiegania się o pomoc jest długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz uzależnienia. Długotrwała choroba i niepełnosprawność nie jest krótkotrwałym zjawiskiem lecz długotrwałym, nabiera cech trwałości ze względu na zaniedbania zdrowotne, brak nawyku działań profilaktycznych, stereotypy i starzejące się społeczeństwo. Przyczyną ubóstwa jest niski poziom kwalifikacji i wykształcenia, bierność zawodowa, uzależnienia. Ubóstwo mówi nam o nierównościach dochodowych i poziomie życia.

Następnym problemem który należy omówić, a który wiąże się z ubóstwem jest zaciąganie przez osoby kredytów i pożyczek w bankach lub innych instytucjach. Rośnie liczba osób - klientów pomocy społecznej nie mogących wywiązać się z obowiązkiem spłacania rat i odsetek za zaciągnięte kredyty lub pożyczki, które wymagać będą wsparcia udzielanego także w formie świadczeń z pomocy społecznej.

Działalność banków i innych instytucji finansowych nie zawsze wiąże się z działalnością etyczną, co powoduje wzrost liczby osób nie tylko nie mogących spłacać zobowiązań, ale rośnie liczba osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminnej jednostki samorządu terytorialnego należy między innymi praca socjalna, która polega na udzielaniu informacji, wskazówek, pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej.

Konieczne zatem jest prowadzenie przez pracowników pomocy społecznej działań profilaktycznych, aby zapobiec w przyszłości zwiększaniu się liczby kredytobiorców i pożyczkobiorców.

Tabela Nr 6

Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Ogółem liczba osób	149	122	105
w tym: długotrwale korzystające	57	40	26
Wiek 0 - 17	50	8	10
Wiek produkcyjny	98	20	79
Wiek poprodukcyjny	20	12	26
Liczba rodzin	110	101	90
Liczba osób w rodzinach	255	213	167

Źródło: ocena zasobów pomocy społecznej

1.3 Niepełnosprawność

Niepełnosprawność to długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych. Jest to także uszkodzenie, czyli utrata lub wada psychiczna, fizjologiczna, anatomiczna struktury organizmu.

Utrata ta może być całkowita, częściowa, trwała lub okresowa, wrodzona lub nabyta, ustabilizowana lub progresywna.

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata co wynika z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Z niepełnosprawnością fizyczną wiąże się ponadto zazwyczaj tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Do grupy osób z niepełnosprawnością społeczną zaliczamy również ludzi, którzy z różnych przyczyn nie są w stanie samodzielnie lub prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie. Zaliczamy do tej grupy narkomanów, alkoholików czy więźniów.

Rodzaje niepełnosprawności:

- obniżona sprawność sensoryczna (zmysłowa) - brak, uszkodzenie lub zaburzenie funkcji analizatorów zmysłowych (są to między innymi osoby niewidome, niedowidzące, głuche, niedosłyszące, z zaburzeniami percepcji wzrokowej i słuchowej),
- obniżona sprawność intelektualna - upośledzenie umysłowe, demencje starcze,
- obniżona sprawność funkcjonowania społecznego - zaburzenie równowagi nerwowej, emocjonalnej oraz zdrowia psychicznego,
- obniżona sprawność komunikowania się - utrudniony kontakt słowny (zaburzenia mowy, autyzm, jękanie się),
- obniżona sprawność ruchowa - osoby z dysfunkcją narządu ruchu (wrodzoną lub nabytą),
- mózgowe porażenie dziecięce,
- obniżona sprawność psychofizyczna z powodu choroby somatycznej - np. nowotwory, guzy mózgu, cukrzyca, rak.

Osoba niepełnosprawna z punktu widzenia prawa musi posiadać:

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez odpowiedni organ orzekający - dla osób w wieku 16 lat i więcej
- aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenie organizmu powodującą konieczność zapewnienia całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych mają orzeczenie o niepełnosprawności na czas określony, jednak nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Ustalono trzy stopnie niepełnosprawności:

- znaczny - zaliczamy osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy, albo zdolną do pracy jedynie w warunkach chronionych i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- umiarkowany - zaliczamy osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą czasowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- lekki - zaliczamy osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaka wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością

psychiczną i fizyczną, mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, środki techniczne.

Stopień niepełnosprawności orzeka się na stałe w przypadku gdy stan zdrowia nie rokuje poprawy lub na czas określony jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia. Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności wydają orzeczenie o zakwalifikowaniu osoby do jednego z trzech stopni niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne mogą legitymować się równoważnymi orzeczeniami:

- Komisji do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia zaliczającymi osobę do I, II, III grupy inwalidztwa,
- lekarza orzecznika ZUS kwalifikującymi osobę jako całkowicie niezdolną do pracy i całkowicie niezdolną do samodzielnej egzystencji, całkowicie niezdolną do pracy lub częściowo niezdolną do pracy.

Osoby i rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności w Gminie Ciepłowody borykają się z kłopotami życia codziennego wynikającymi z barier architektonicznych.

Analizując dane można stwierdzić, że w ostatnim okresie czasu wzrasta liczba osób legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Zauważalny jest wzrost liczby osób dorosłych legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, które nie nabyły uprawnień do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy. Osoby wymienione korzystają z zasiłków stałych z tut. Ośrodka jeżeli dochód tych osób lub dochody na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego.

W ostatnich latach można było zaobserwować wzrost zapotrzebowania mieszkańców gminy na dofinansowanie do kosztów leczenia, dojazdów na leczenie i rehabilitację.

Można stwierdzić, że problem osób niepełnosprawnych stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych na terenie Gminy Ciepłowody.

Problemami osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Ciepłowody zajmują się:

- Ośrodek pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ośrodek Zdrowia,
- Domy Pomocy Społecznej,
- Zakłady Opiekuńczo - Lecznicze,
- Centra Rehabilitacji Medycznej,
- Specjalne Ośrodki Szkolno- Wychowawcze,
- Stowarzyszenie Świętego Celestyna w Mikoszowie.

Działania wymienionych instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, likwidowanie barier architektonicznych, rehabilitacji, integracji ze środowiskiem.

1.4 Rodziny z problemami opiekuńczo- wychowawczymi

Najczęściej bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak:

- przemoc domowa,
- uzależnienia,
- bierność zawodowa,
- problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się między innymi w postaci niedojrzałości emocjonalnej, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa
- domowego, problemach we współżyciu z ludźmi itp.,
- problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym wyrażające się w postaci zachowań konfliktowych, agresywnych, buntowniczych, łamania przez dzieci i młodzież szkolną panujących norm, wartości i obyczajów.

Rodzina jest dynamiczną społeczną całością, jej elementy są ze sobą w interakcji i we wzajemnej zależności, dlatego też myślą wiodącą strategii pomocy rodzinie jest konieczność systemowego podejścia do rodziny i globalnego oddziaływania na nią.

W związku z tym, należy założyć, że nie wystarczy zajmować się tylko dziećmi w celu poprawienia ich funkcjonowania, lecz całą rodziną, która potrzebuje wszechstronnej pomocy.

Pomoc ta powinna cechować się następującymi zasadami:

- pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, ochronny i aktywizujący jednostkę lub jej rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań,
- pomoc i opieka dla dzieci winna być zorganizowana w środowisku dziecka (w rodzinie, szkole) tak, aby umożliwiała mu wzrastanie i rozwój w naturalnych warunkach rodzinnych, szkolnych, kulturalnych.

Wsparciem dla rodziny w Gminie Ciepłowody jest asystent rodziny. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho - edukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, nie może jednak przekroczyć 20 (art.15 ust. 4). W 2016 r. i 2017 r. pracą asystenta objętych było 10 rodzin.

1.5 Uzależnienia

Wskazania wymaga, że „Zespół uzależnienia od alkoholu” - jest to stan zmian psychicznych i zwykle także somatycznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu. W potocznym znaczeniu, a zwłaszcza w reakcjach społecznych, osoby cierpiące na zespół uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy leków uważane są za ludzi słabych, zgoła ułomnych, pozbawionych charakteru i motywacji, pełnych złej woli, pochodzących z nizin społecznych. Lekarze od wielu lat nie mają wątpliwości, że alkoholizm jest choroba, posiada własną etiologię i patogenezę.

Podstawową cechą zespołu uzależnienia od alkoholu jest silne i trudne do opanowania pragnienie picia alkoholu, a za istotę uzależnienia wskazuje się zażywanie substancji chemicznej zmieniającą świadomość, pomimo destrukcyjnych konsekwencji somatycznych, psychologicznych lub społecznych spowodowanych wcześniejszym jego użyciem.

Osoby niedojrzałe emocjonalnie mają znacznie więcej problemów niż inne z pokonywaniem trudności życiowych. Bardzo często sięgają po środki wspomagające takie jak alkohol, narkotyki, leki. Jest to bardzo duży problem gdyż ilość osób uzależnionych ciągle wzrasta.

Działania w kierunku pomocy i leczenia osób uzależnionych od alkoholu zostały uregulowane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z ze zm.).

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zakres działalności Komisji:

- podstawowym celem programu jest zapobieganie i udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu,
- kieruje osoby na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- składa wnioski o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego w/g miejsca zamieszkania,
- udziela rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy wśród dzieci i młodzieży,
- wspomaga działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- dofinansowuje zajęcia terapeutyczne, kolonie i obozy dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- dofinansowuje szkolenia i warsztaty osobom zajmującym się terapią i pomocą rodzinom i osobom potrzebującym pomocy np. nauczycielom, dzielnicowym, pracownikom socjalnym i członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zajmuje się dystrybucją materiałów informacyjnych i ulotek dotyczących nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie.

Miejscowościami najbardziej zagrożonymi nadużywaniem alkoholu są Ciepłowody, Stary Henryków, Dobrzenice.

Opracowane Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Przeciwdziałania Narkomanii są kontynuacją działań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ciepłowodach, Powiatowej Komendy Policji w Ząbkowicach Śląskich oraz innych jednostek.

W Gminie Ciepłowody funkcjonuje 10 placówek handlowych, w których prowadzi się sprzedaż napoi alkoholowych.

Alkoholizm dorosłych jak i dzieci i młodzieży jest zjawiskiem niosącym za sobą wiele negatywnych skutków w sferze emocjonalnej jak i społecznej. Szczególnie niepokojącym zjawiskiem jest obniżanie się wieku osób, które miały styczność z alkoholem. Sporo młodych ludzi uczących się przyznaje się do sięgania po alkohol i papierosy. Alkoholizm jest problemem całej rodziny, prowadzi do przemocy, stanowi zagrożenie dla funkcjonowania biologicznego i emocjonalnego wszystkich członków rodziny. Człowiek uzależniony szkodzi nie tylko sobie ale również swoim bliskim. Skuteczna pomoc osobom i rodzinom z problemem alkoholowym polega na umożliwieniu ludziom dotkniętym tą chorobą podejmowanie skutecznego leczenia. Poważnym problemem w podejmowaniu działań w tym kierunku - jest bierna postawa ludzi uzależnionych od alkoholu.

Osoby uzależnione mają w większości postawy roszczeniowe, uważają, że jeżeli nie pracują to właściwie pomoc społeczna ma obowiązek ich utrzymywać.

Motywacja uzależnionych osób i współuzależnionych w Gminie Ciepłowody do leczenia

i zmiany sytuacji życiowej jest bardzo niska. Aby zmotywować osoby uzależnione od alkoholu do zmian sytuacji życiowej należy stworzyć model współpracy pracownika socjalnego i terapeuty uzależnień. Rolą pracownika socjalnego jest rozpoznanie, na podstawie faktów z życia klienta problemu alkoholowego i zmotywowanie klienta do podjęcia kontaktu z placówką odwykową. Motywacje taką można uzyskać poprzez spisanie z klientem kontraktu socjalnego. Kontrakt socjalny stanowi ważny element terapeutyczny: tworzy klimat współpracy pracownika socjalnego z klientem, jest czynnikiem mobilizującym klienta do odpowiedzialności za zmianę swojego życia. Aby pracownik socjalny dobrze wypełniał swoją rolę należy mu umożliwiać stałe szkolenie swoich umiejętności w pracy z klientem uzależnionym.

Na rzecz osób i rodzin z problemami alkoholowymi działa również:

- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,
- konsultacje, leczenie, terapia w Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych Centrum Terapii Uzależnień „SANGO” w Ząbkowicach Śląskich, w Przychodni „ZASTRZYK” w Ząbkowicach Śląskich .

1.6 Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, a ofiara jest zawsze słabsza, a sprawca silniejszy. Zgodnie z art. 207 §1 ustawy Kodeks Karny, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Dlatego też jedno z najważniejszych zadań polityki lokalnej, opartej na poszanowaniu podstawowych praw człowieka, polega na zapobieganiu takim czynnikom oraz na opracowaniu skutecznych procedur w zakresie edukacji, prewencji, ścigania karnego i wsparcia.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym dość często i przybiera różne formy:

- przemocy fizycznej,
- przemocy psychicznej,
- przemocy seksualnej,
- przemocy ekonomicznej.

Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i dzieci rzadziej mężczyźni.

W stosunku do dzieci przemoc stosują oboje rodzice. Bardzo często sprawcami przemocy są osoby pod wpływem alkoholu.

Sytuacja ofiar przemocy w rodzinie jest bardzo trudna, problem jest wielowątkowy często zależność materialna komplikuje sytuację. W ostatnim czasie zmieniła się sytuacja ofiar przemocy w rodzinie - społeczeństwo jest bardziej świadome tego, że takie zdarzenie mają miejsce w rodzinach i że należy pomagać ofiarom przemocy aby nie pozostawały same i mogły tę pomoc otrzymać.

Na terenie Gminy Ciepłowody przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny oraz punkt poradnictwa psychologicznego i prawnego. Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zarządzeniem Nr 46/16 z dnia 16 września 2016 r. Wójta Gminy Ciepłowody na podstawie uchwały Nr 98/XXI/16 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 07 lipca 2016 r.

w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach oraz warunków jego funkcjonowania.

Tabela Nr 7

Liczba Niebieskich Kart

Rok	2015	2016	2017
Ilość Niebieskich Kart	6	5	15

Źródło: dane Ośrodka pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Osoby wobec których stosowana jest przemoc, osoby w sytuacji kryzysu, traumatycznych przeżyć, nagłych wydarzeń losowych, choroby mogą uzyskać pomoc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie.

1.7 Starzenie się ludności - problem osób starszych

Starzenie się społeczeństwa jest dużym wyzwaniem dla całej Europy, która w połowie obecnego wieku będzie najstarszym demograficznie kontynentem świata. Średni stosunek liczby osób w wieku co najmniej 65 lat do osób w wieku 15 - 64 lata (tzw. wskaźnik demograficzny starości) według szacunków Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich wzrośnie do 2050 r. do poziomu 55,8. Z roku na rok będzie przybywać liczba osób starszych, rencistów i emerytów. Wydłuża się długość życia, maleje wskaźnik urodzeń.

W powszechnej opinii starość postrzegana jest jako proces całkowitej degradacji, izolacji, samotności, braku uczucia i życzliwości, niedołęstwa, odczuwalnych dolegliwości somatycznych, postępującego uzależnienia od otoczenia, beznadziejnego i ponurego czekania na śmierć.

Najczęstszymi problemami starzejących się osób jest pogarszający się stan zdrowia, niepełnosprawność, trudna sytuacja materialna i brak opieki ze strony osób najbliższych. Czynnikiem wpływającym na stan zdrowia ludzi starszych są: stresy, trudne warunki życia, niedociągnięcia w zakresie opieki zdrowotnej, brak dbałości o swoje zdrowie. Rosnąca liczba osób w podeszłym wieku stanowi coraz większe obciążenie ekonomiczne dla systemów zabezpieczenia społecznego. Ludzie starsi wymagają różnych form wsparcia społecznego. Potrzebne są działania oparte na współpracy samorządu i organizacji pozarządowych. Dane demograficzne wskazują na szybkie starzenie się ludzi.

Według danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2017 r. w Gminie Ciepłowody mieszkało 404 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowiło 26,44 % ogółu ludności.

Tabela Nr 8

Liczebność poszczególnych kategorii wiekowych ludzi starszych w 2017 r.

Płeć	Wiek	Ilość osób	Płeć	Wiek	Ilość osób
kobiety	18-59	863	mężczyźni	18-64	1129
kobiety	60 i więcej	404	mężczyźni	65 i więcej	150

Źródło: ocena zasobów pomocy społecznej

Na rzecz osób starszych tut. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy między innymi następujące formy pomocy:

- pomoc finansowa na dofinansowanie zakupu opału, leków, żywności, wydatków mieszkaniowych (dodatków mieszkaniowych),
- pomoc w formie usług opiekuńczych: domowych i pielęgnacyjnych w miejscu zamieszkania, umieszczenie w całodobowych domach pomocy społecznej.

1.7.1. Usługi opiekuńcze

Wszystkie kraje europejskie borykają się z zabezpieczeniem godnej starości swoich obywateli, w szczególności tych którzy korzystają i będą korzystać z bezpośredniej opieki państwa.

Zatem jednym z najważniejszych zadań jakie ma do zrealizowania polityka społeczna szczególnie w lokalnym wymiarze jest takie dostosowanie jej celów, by potrzeby osób starszych były traktowane na równi z potrzebami innych kategorii ludności.

Obecna niewydolność opiekuńcza rodziny oraz wzrost liczby dłużej żyjących samotnych osób starszych sprawiają, iż opiekę nad nimi w ostatnim okresie ich życia przejmują wyspecjalizowane instytucje. Rynek usług socjalnych dla naszych mieszkańców będzie rozwijał się w najbliższych latach, dlatego wymogiem staje się wprowadzenie nowych i stałe doskonalenie istniejących rozwiązań w zakresie opieki nad osobami starszymi ze szczególnym uwzględnieniem ich preferencji.

Osobami starszymi w coraz większym stopniu będą ludzie o wyższych wymaganiach, lepiej wykształceni, aspirujący do pełnej wygody i poczucia bezpieczeństwa w życiu.

Potrzebne zatem są coraz nowsze rozwiązania systemowe, które zapewnią odpowiednie warunki i jakość życia starszym osobom.

Istnieje potrzeba rozbudowy świadczenia usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania, ma to zapobiec utracie kontaktu ze swoim środowiskiem domowym.

Istotą wsparcia i opieki nad osobami starszymi jest zapewnienie kompleksowej profesjonalnej usługi na rzecz potrzebującego mieszkańca naszej gminy w środowisku rodzinnym.

Kompleksowość ta oznacza podejście do potrzeb seniora wszystkich organizacji i instytucji działających w tym obszarze.

Tabela Nr 9

Korzystanie z usług opiekuńczych przez osoby długotrwale chore, starsze

Rok	Ilość osób
2015	6
2016	9
2017	10

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach

Dostrzegając problem osób starszych Rada Gminy Ciepłowody podjęła uchwałę Nr 143/XXXII/2017 z dnia 06 czerwca 2017 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami

psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

1.7.2. Skierowania do domów pomocy społecznej

Osoby, które z uwagi na wiek, chorobę lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz podstawowe usługi przy uwzględnieniu potrzeb i możliwości psychofizycznej mieszkańca. Osoby starsze i ich rodziny oraz gmina ponoszą odpłatność na zasadach przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Wzrastać będzie liczba osób przebywających w domach pomocy co przyczyni się do zwiększenia wydatków Gminy Ciepłowody na tę formę pomocy.

Wzrastająca liczba osób starszych w naszej gminie, samotność, poczucie bezradności i niepewności osób starszych wskazują na konieczność poszukiwania nowych ofert pomocy i wsparcia dla seniorów.

1.8 Bezpieczeństwo

Tabela Nr 9

Analiza stanu zagrożenia przestępczością na terenie Gminy Ciepłowody

Rodzaje przestępczości	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Art. 178a § 1 K.k. kierujący pojazdami mechanicznymi	5	6	10
Włamania	3	3	4
Kradzieże	2	1	2
Wypadki drogowe	2	4	3
Zniszczenia mienia	1	2	2
Rozboje	0	0	0
Bójka i pobicie	3	0	0
Uszkodzenie ciała	0	1	2
Przestępstwo narkotykowe	3	0	0
Razem	19	17	23

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich

Tabela Nr 10

Wykroczenia drogowe (liczba nałożonych MKK)

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
212	200	255

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich

Tabela Nr 11

Postępowania o wykroczenie na terenie gminy.

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
42	40	35

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich

Tabela Nr 12

Kierujący po użyciu alkoholu

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
87 § 1A - kierujący w stanie nietrzeźwości rowerem	5	4	6
87 § 1 - kierujący po użyciu alkoholu pojazdem mechanicznym	2	0	3
87 § 1 - kierujący po użyciu alkoholu pojazdem innym niż mechanicznym	5	0	6

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich

Tabela Nr 13

Wypadki, kolizje i zdarzenia drogowe na terenie gminy

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
31	33	23

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich.

Tabela Nr 14

Procedura Niebieskiej Karty prowadzona przez dzielnicowych

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
5	10	10

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich.

Tabela Nr 15

Ilość sporządzonych Niebieskich Kart podczas interwencji Policji

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
7	13	12

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich

Liczba odnotowanych interwencji Policji

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
226	202	241

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śląskich.

Miejscowościami najbardziej zagrożonymi przestępczością są:

- Ciepłowody,
- Stary Henryków,
- Targowica,
- Dobrzenice,
- Tomice,
- Koźmice,
- Kobyła Głowa.

1.9 Edukacja

Zespół Szkolno-Przedszkolny jest jedyną szkołą w gminie. Mieści się w trzech połączonych łącznikiem budynkach. W skład Zespołu wchodzi przedszkole (4 oddziały), szkoła podstawowa (14 oddziałów) w tym 1 klasa gimnazjum. Razem w Zespole jest 18 oddziałów. Uczęszcza do niej 326 uczniów z 17 miejscowości. 70% uczniów dojeżdża do szkoły dwoma autobusami szkolnymi.

Teren szkoły jest ogrodzony i monitorowany. Opiekę dydaktyczną i wychowawczą nad uczniami sprawuje 30 nauczycieli. Zespół obsługi szkoły to 17 pracowników. Szkoła otrzymała certyfikat z wyróżnieniem „ Szkoły dbającej o bezpieczeństwo”.

W 2009 r. szkoła przystąpiła do realizacji projektu Dolnośląskiej Sieci „Szkół Promujących Zdrowie” pozyskując certyfikat. Realizuje założenia programu społecznego „Bezpiecznej Szkoły”. W szkole działa Zespół ds. Promocji Zdrowia i Zespół ds. Bezpieczeństwa. Realizowany jest co roku program „Trzymaj Formę”.

Uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum korzystają ze świetlicy szkolnej, stołówki, biblioteki, hali sportowej oraz Multimedialnego Centrum Informacji w budynkach szkolnych. Na bieżąco realizowane są programy ogólnie i wewnątrzszkolne.

Uczniowie uczestniczą w różnych formach zajęć pozalekcyjnych są to:

- zajęcia wyrównawcze,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia muzyczno-ruchowe,
- koła zainteresowań.

Uczniowie uczestniczą w następujących zajęciach:

- Koło Chór,
- Koło Plastyczne,
- Koło Rytmiczne w Przedszkolu,
- Koło Matematyczne,
- Koło Teatralne,

- Koło Języka Angielskiego,
- Koło Informatyczne,
- Szkolne Koło Sportowe.

Działa w szkole grupa ruchowa „Zuchwałki”.

Szkoła wypełnia zadania własne w zakresie dożywiania dzieci oraz stara się pozyskiwać środki potrzebne na ten cel. W ramach tych środków dzieci i młodzież otrzymują ciepły posiłek w szkolnej stołówce. Uczniowie pozbawieni są możliwości bezpośredniego korzystania z wszelkich zdobyczy kultury.

W szkole działa świetlica środowiskowa, biblioteka publiczna i multimedialna czytelnia. Uczniowie szkoły mogą popołudniami korzystać z hali sportowej. Szkoła dużą wagę przywiązuje do zagadnień dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa.

1.10. Kultura

1.10.1 Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach

Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach poprzez swoją działalność umożliwia mieszkańcom Gminy Ciepłowody dostęp do udziału w dobrach kulturalnych, zaspokaja ich potrzeby intelektualne oraz rozwija i kształtuje postawy czytelnicze. Biblioteka realizuje swoje zadania statutowe na poziomie nie tylko elementarnym, jakim są gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, ale także prowadzi działalność informacyjną i kulturalną.

W 2018 roku zarejestrowano 16 469 odwiedzin w Bibliotece, w tym z przeglądu czasopism, z „Kawiarenki Internetowej” oraz udzielonych informacji skorzystało 10 119 użytkowników, w zajęciach kulturalno-oświatowych uczestniczyło 2259 osób.

W roku 2018 zarejestrowano 8045 wypożyczeń. Dostęp do bezpłatnego Internetu zmniejsza ilość osób dotkniętych wykluczeniem cyfrowym, umożliwia dojście do informacji, a także wspiera możliwość otwartego uczenia się i szkolenia. Mieszkańcy Gminy chętnie korzystają z tego rodzaju usług, każdego dnia dzieci, młodzież jak i osoby dorosłe przeglądają strony internetowe, korzystają z gier i zabaw online, sprawdzają wiadomości zarówno polityczne, kulturalne, jak i dotyczące wiedzy ogólnej. W ten sposób szybko zdobywają informacje, które pogłębiają ich stan wiedzy w sposób wyczerpujący.

W ramach swojej działalności Biblioteka zwraca uwagę na potrzeby osób niepełnosprawnych ruchowo i w podeszłym wieku oraz z trudnościami dojazdu do instytucji. To dla nich stosuje się od lat metodę wypożyczenia do domu. Comiesięczne odwiedziny w domach tej grupy czytelniczej jest z pewnością pomocne i zaspokaja potrzeby kulturalne osób, dla których dotarcie do Biblioteki sprawia większe bądź mniejsze problemy. Corocznie instytucja bierze także udział w akcji Czytaj PL, dzięki której każdy zainteresowany, nawet ten nie będący czytelnikiem Biblioteki ma kontakt z książką poprzez skanowanie kodu QR i pobranie darmowego e-booka na swój tablet lub telefon.

Raz w tygodniu Biblioteka odwiedza również oddziały przedszkolne Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ciepłowodach, zachęcając dzieci od najmłodszych lat do kontaktu z książką

Biblioteka, oprócz działalności podstawowej, prowadzi zajęcia kulturalno-oświatowe dla dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych w ramach imprez czytelniczych w siedzibie

Biblioteki. Dzięki nim wszyscy chętni mają możliwość m.in. bezpośredniego kontaktu z pisarzami w trakcie spotkań autorskich, sprawdzenia swojej wiedzy i umiejętności biorąc udział w konkursach, czy rozwijania zainteresowań w trakcie różnorodnych zajęć i warsztatów. Biblioteka stara się, aby tematyka wydarzeń nie skupiała się tylko i wyłącznie na czytaniu, ale także na zagadnieniach życia codziennego. Dzieci i młodzież uczą się, jak dbać o własne bezpieczeństwo, radzić sobie z problemami i pomagać innym. Zajęcia prowadzone są w wielorakich formach: zabawy, pogadanki, dyskusji, spotkania itp. Dzięki współpracy z innymi instytucjami, takimi jak szkoła czy policja Biblioteka trafia ze swoją ofertą do szerokiego grona odbiorców. Instytucja na bieżąco informuje o swojej działalności poprzez własną stronę internetową oraz profil społecznościowy i prasę lokalną.

1.10.2 Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach

Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach opiera swoją działalność na animacji społecznej i współpracy ze środowiskiem. Przy konstruowaniu programów działania na poszczególne lata współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na terenie Gminy Ciepłowody oraz z sołtysami w poszczególnych miejscowościach. Duże znaczenie przywiązuje także do edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży oraz wyrównywanie szans w tym zakresie a także do przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym, wspierającym integrację i zapobiegających wykluczeniu społecznemu.

1.11 Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminny Ośrodek Zdrowia w Ciepłowodach realizuje bezpłatne świadczenia medyczne i pielęgniarstwo w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciepłowodach w ramach którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Zdrowia – zabezpiecza opiekę medyczną dla około 2 100 tysięcznej populacji mieszkańców Gminy Ciepłowody, a także innych okolicznych miejscowości zadeklarowanych do lekarzy Ośrodka Zdrowia.

Zadania z zakresu ochrony realizowane są przez udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej rozumianej jako:

- opiekę lekarską dla dzieci i dorosłych,
- opiekę pielęgniarstwo - środowiskowo-rodzinną dla dzieci i dorosłych,
- opiekę położnej Podstawowej Opieki Zdrowotnej dla kobiet i noworodków płci męskiej do 42 dnia życia,
- opiekę pielęgniarstwo w środowisku nauczania i wychowania,
- świadczenia lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej w odniesieniu do porad udzielanych w programie profilaktyki cukrzycy i chorób układu krążenia.

W odniesieniu do powyższego wykonywane są:

- badania i porady lekarskie,
- leczenie pacjentów,
- rehabilitacja lecznicza,

- opieka nad kobietą ciężarną oraz noworodkiem,
- szczepienia ochronne i inne działania zapobiegawcze,
- działania diagnostyczne i analityki medycznej,
- opieka nad zdrowym dzieckiem,
- pielęgnacja chorych,
- pielęgnacja niepełnosprawnych i opieka nad nimi,
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia,
- zapobieganie powstaniu urazów i chorób poprzez działanie profilaktyczne,
- czynności z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

III ANALIZA SWOT

Na sytuację społeczną gminy mają wpływ czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. Identyfikując je można określić mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, które mają wpływ na sytuację społeczną. Określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społeczności dało możliwość identyfikacji czynników mających wpływ na politykę społeczną gminy.

Diagnoza zawiera analizę zasobów gminy, które znajdują odniesienie w mocnych stronach gminy.

Mocne strony:

- otwartość osób decyzyjnych na nowe rozwiązania,
- kwalifikacje kadry pracującej Ośrodka pomocy Społecznej, Oświaty, Ośrodka Zdrowia,
- możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego,
- praca organizacji pozarządowych, Caritas, Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich,
- szeroko prowadzona profilaktyka przez Ośrodek Zdrowia, Komisje do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi,
- duży wachlarz zajęć pozalekcyjnych w szkole,
- bezpieczeństwo uczniów - monitoring,
- wymiana doświadczeń między pokoleniami- promocja środowiska przez Koło Gospodyń Wiejskich,
- nowe świetlice wiejskie,
- pozyskiwanie środków unijnych,
- stołówka szkolna- dożywianie dzieci,
- animator przy "ORLIKU",
- lokalny klub sportowy,
- rozwinięty zakres usług opiekuńczych,
- dostęp do Internetu,
- fundusz sołecki.

Słabe strony:

- bezrobocie,
- wzrost ilości osób niepełnosprawnych,
- starzenie się mieszkańców,
- wzrost liczby osób przewlekle chorych,
- brak lokali socjalnych,
- bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej,

- nasilające się zjawisko alkoholizmu,
- niż demograficzny,
- migracja mieszkańców,
- brak usług medycznych w tym specjalistycznych, limity Narodowego Funduszu Zdrowia,
- sprzedaż alkoholu dzieciom i osobom nietrzeźwym,
- mały sponsoring,
- zwiększa się liczba uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych,
- brak świetlicy działającej po lekcjach w poszczególnych sołectwach,
- brak pielęgniarstwa opieki domowej,
- duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych.

Zagrożenia:

- choroby przewlekłe, niepełnosprawność,
- spadek liczby osób w wieku aktywności zawodowej,
- migracja,
- problemy emocjonalne dzieci i młodzieży,
- wzrost chorób społecznych,
- brak mieszkań socjalnych.

Szanse :

- poprawa rynku pracy,
- możliwość pozyskiwania środków unijnych,
- możliwość rozwoju w różnych kierunkach młodzieży szkolnej,
- możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego i prawnego,
- rozwój agroturystyki,
- większa świadomość społeczna,
- możliwość udziału w dobrach kulturalnych.

IV STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Misje, cele, projekty, realizacja. Misja: rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, zabezpieczenie potrzeb społeczności lokalnej poprzez stworzenie warunków rozwoju i prawidłowego funkcjonowania systemu wsparcia społecznego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Ciepłowodach nie ogranicza się w swoich zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii

Europejskiej. Jednakże wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencji wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem - Ośrodka Pomocy Społecznej.

Założenia strategii na lata 2019-2034 przedstawiają następujące cele:

1. Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa,
- pomoc usługowa,
- zabezpieczenie noclegu osobom bezdomnym,
- aktywizacja społeczności lokalnej - praca socjalna,
- zapewnienie jednego gorącego posiłku osobom tego pozbawionym, a w szczególności dzieciom, osobom starszym, osobom bezdomnym,
- wsparcie asystenta rodziny,
- poradnictwo psychologiczne,
- interwencja kryzysowa.

2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Sposób realizacji:

- proponowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia,
- zbudowanie systemu wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem,
- przygotowanie programów skierowanych dla poszczególnych grup ryzyka, w szczególności długotrwale bezrobotnych, uzależnionych, rodzinom niepełnym i dysfunkcyjnym,
- zagospodarowanie czasu wolnego, w szczególności dzieci i młodzieży,
- rozwój edukacji ustawicznej, formalnej i nieformalnej,
- kompleksowa opieka nad rodziną i dzieckiem,
- stymulacja społeczności lokalnej do tworzenia zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu,
- tworzenie warunków współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem,
- bezpłatne porady prawne,
- bezpłatne porady psychologa.

3. Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego

Sposób realizacji:

- aktywizacja rodzin osób niepełnosprawnych na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym,
- współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w gminie,
- doradztwo i pomoc w uzyskaniu miejsc w ośrodkach rehabilitacyjnych,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe oraz szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie wczesnej diagnozy i rehabilitacji społecznej,
- tworzenie warunków do równego dostępu osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez likwidację barier architektonicznych,
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych

i ich możliwości,

- tworzenie możliwości do wyrównania szans edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych np. klasy integracyjne w szkole,
- inspirowanie do tworzenia grup samopomocowych integrujących osoby niepełnosprawne,
- zapewnienie opieki osobom niepełnosprawnym w środowisku domowym, świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w tym dzieciom i młodzieży,
- dofinansowanie w likwidacji barier architektonicznych,
- dofinansowanie do zakupu sprzętu ortopedycznego i specjalistycznego,
- dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego, technicznego i elektronicznego.

4. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo

Sposób realizacji:

- praca asystenta rodziny,
- poradnictwo prawne,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo socjalne,
- poradnictwo logopedyczne,
- organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (pomoc wolontariuszy),
- szkolenie kadr w zakresie pomocy rodzinom w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych(pracownicy socjalni, asystenci pracy z rodziną, nauczyciele, wychowawcy),
- wsparcie finansowe rodzin przez Ośrodek Pomocy Społecznej (warunkowanie pomocy poprzez zawieranie kontraktów socjalnych),
- wsparcie Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej.

5. Uzależnienia

Sposób realizacji:

- przeprowadzanie stałej akcji prewencyjno- informacyjnej na temat szkodliwości alkoholu i środków psychotropowych,
- rozpowszechnianie ulotek, projekcja filmów fabularnych, dokumentalnych, informacja w mediach, itp.
- organizowanie cyklicznych pogadarek we wszystkich typach szkół na terenie gminy.
- szkolenie kadr z zakresu stosowania metod wczesnego diagnozowania i interwencji socjalnej wobec osób nadużywających alkoholu,
- oddziaływania na rodziny poprzez podejmowanie działań przez służby socjalne do podjęcia leczenia,
- kierowanie osób uzależnionych do specjalistów zajmujących się problemem alkoholowym, a także składanie wniosków do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników,
- zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- udzielanie pomocy materialnej osobom uzależnionym od alkoholu i członkom ich

rodzin, poprzez podjęcie specyficznych działań motywujących do podjęcia terapii odwykowej(kontrakt socjalny),

- organizowanie imprez, festynów dla dzieci i młodzieży z różnych środowisk, propagowanie w nich życia bez alkoholu,
- organizowanie obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi.

6. Ochrona przed przemocą w rodzinie

Sposób realizacji:

- zabezpieczenie mieszkania chronionego dla ofiar przemocy domowej,
- praca Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich specjalistów,
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie odpowiednich procedur,
- zintegrowane działania odpowiadające za pomoc dziecku i rodzinie.

7. Działania na rzecz osób starszych

Sposób realizacji:

- szukanie partnerów na rzecz pomocy i rozwiązywania problemów osób starszych,
- podnoszenie poziomu wykształcenia pracowników świadczących usługi opiekuńcze,
- profesjonalizm w zakresie pracy socjalnej, na rzecz osób starszych poprzez specjalizację prac socjalnych, diagnozę potrzeb ludzi starszych,
- podejmowanie działań mających na celu większe zaangażowania rodziny w sprawowaniu opieki nad osobami starszymi chorymi przewlekle, psychicznie i niepełnosprawnymi,
- uwrażliwienie i aktywizacja społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych,
- prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla różnych grup osób starszych,
- prowadzenie profilaktyki zdrowotnej,
- kierowanie do Domu Pomocy Społecznej, gdy zostaną wyczerpane możliwości i zapewnienia opieki w środowisku zamieszkania osoby starszej.

Realizatorzy:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
- organizacje pozarządowe i wyznaniowe,
- sponsorzy,
- wolontariat,
- Urząd Gminy Ciepłowody,
- Gminna Komisja do spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach,
- SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Ciepłowodach,
- Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach,
- Placówki Edukacyjne,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna,

- Powiatowa Komenda Policji w Ząbkowicach Śląskich,
- Powiatowy Urząd Pracy w Ząbkowicach Śląskich.

V MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Monitoring jest stałą oceną stopnia osiągnięcia rezultatów ilościowych (liczba osób korzystających z pomocy, poradnictwa, szkoleń itp.) oraz jakościowych (podniesienie motywacji ludzi do pracy, działań na rzecz rodziny itp.).

Monitoring umożliwia ocenę stanu realizacji poszczególnych działań poprzez kontrolę ich odpowiedniego wykonania w czasie oraz osiągnięcie określonych wskaźników.

Monitoring Strategii powinien być realizowany przez Zespół wdrażający strategię systematycznie w oparciu o sprawozdawczość instytucji zaangażowanych w realizację działań. Spotkania dotyczące monitoringu realizacji Strategii powinny odbywać się, co pół roku lub przynajmniej raz w roku. Na spotkania Zespołu warto zaprosić przedstawicieli instytucji i organizacji wdrażających działania, by przedyskutować realizację zadań, zidentyfikować problemy pojawiające się w trakcie ich wdrażania. Warto zaangażować w ocenę realizacji Strategii społeczność lokalną, która jest odbiorcą działań w niej zapisanych.

VI PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ciepłowody została opracowana na lata 2019 - 2034 i ma na celu uporządkowanie i podjęcie planowanych działań na rzecz najsłabszej grupy mieszkańców gminy.

Podstawowym kierunkiem działań jest tworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej w celu zapobiegania, łagodzenia, likwidowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Głównym narzędziem pracy ma być praca socjalna z osobą, rodziną oraz społecznością lokalną. Praca socjalna ma być traktowana jako funkcja pomocy społecznej, której celem jest doprowadzenie do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem.

Ważne miejsce zajmuje profesjonalna i dobrze przygotowana kadra pracowników, która włączy się w przygotowanie i realizację programów.

Bazą wyjściową do sporządzenia strategii było: rozeznanie środowiska lokalnego, jego zasobów, potrzeb, przeprowadzone przez kadrę pomocy społecznej. Dlatego też głównym podmiotem realizującym strategię będzie Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminna Komisja do Spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Zespół Szkolno Przedszkolny, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury, Policja.

Realizacja wytyczonych zadań będzie możliwa przy zaangażowaniu samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych oraz społeczności lokalnych.

Zadania powyższe będą realizowane w miarę możliwości finansowych gminy Ciepłowody oraz pozyskiwania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.